

גליון

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הדרכות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מהנכות

פרשת ואתחנן - נחמו
תשפ"ג

גליון
כ"ב

שעורים אין חנוך

פרשת תצוה, שנת תשפ"ג - וויליאמסבורג יע"א

• מען רעדט צום וואנט

יענער - זעט מען אז הלל הזקן האט נישט אנוועק געשיקט, ער האט יא געענטפערט? מוהרא"ש דרייט זיך אויס צו מיר און זאגט: **"ער פּרעגט גוט! ער פּרעגט גוט!"** מוהרא"ש איז אריין אין א גאנצע שמועס אז עס ווענדט וואס און ווען, מען דארף בעטן דעם אייבערשטן אז מען זאל וויסן ווען יא צו ענטפערן און ווען נישט צו ענטפערן. מוהרא"ש האט יענעם געענטפערט, עס איז געדרוקט אין שאלות ותשובות ברסלב, חלק י', מכתב א' קעגן.

איך וואלט געהאט סבלנות צו אים

מען טאר נישט טראכטן: 'הלואי גייט דער קינד אהיים', ענדערש טראכט: 'וואס וואלט איך געטון ווען דאס איז מיין קינד?' ווען מיין קינד וואלט געווען א שווער קינד, וואלט איך געהאט סבלנות צו אים, איך וואלט גערעדט צו אים נאכאמאל און נאכאמאל. מען דארף אלץ געדענקען און גלייבן, אז יעדעס ווארט וואס מען רעדט צו א קינד גייט אריין אין זיינע אויערן!

איך מוטשע זיך שוין מיט מינע תלמידים

איך דארף שוין גיין צו די בחורים, וועל איך ענדיגן מיט א שיינע חיזוק. נעכטן בין איך געווען ביי א חתונה, איז איינער צוגעקומען צו מיר, ער זאגט מיר: איך וויל דיר זאגן א שיינע חיזוק פונעם ר' ושלמי'ער רב, רבי יוסף צבי דושינסקיא זכותו יגן עלינו. די הייליגע חכמים זאגן (סנהדרין יט): **"כל המלמד בן חבירו תורה כאילו ילדו"**, ווער עס לערנט מיט תלמידים איז דאס אזוי ווי זיינע אייגענע קינדער. מיר האבן שוין גערעדט אסאך שיינע זאכן וואס דער פשט איז, זאגט ער מיר א נייע שיינע פשט, אסאך מאל שרייבט מען אפ אין הימל אויף א מענטש ער זאל לייזן פון זיינע קינדער, עס איז זייער שרעקעדיג זיך צו מוטשען מיט א קינד, זאגן די הייליגע חכמים, אויב דו לערנסט מיט אנדערע קינדער און דו מוטשעסט זיך מיט זיי, ווערן זיי פאררעכנט אזוי ווי דינע קינדער אז דו וועסט זיך מער נישט דארפן מוטשען מיט דינע אייגענע קינדער!

הייליגן תנא הלל הזקן וועט דער צווייטער אים דארפן געבן פיר הונדערט זוז. עס איז געווען ערב שבת, הלל האט געהאלטן אינמיטן זיך ארומוואשן לכבוד שבת, איז איינער פון זיי געקומען צו הלל'ס הויז און געקלאפט אויפן טיר, הלל האט זיך צוגעדעקט, און ארויס געקומען פּרעגן: **"וואס ווילסטו?"** זאגט ער: **"איך וויל דיר פּרעגן א שאַלה, פּאַרוואס האָבן די מענטשן פון בבֿל רינדעכיגע קעפּ?"** האט הלל געענטפערט מיט געדולד: **"דו פּרעגסט זייער א גוטע שאַלה, דער ענטפער איז, דאס געשעט בשעת זיי ווערן געבוירן, ווייל זיי האבן נישט קיין גוטע הייבאמס"**, א שעה שפעטער קומט ער נאכאמאל צוריק און פּרעגט: **"פּאַרוואס האָבן די טשייניגע מענטשן פּלאַכע אויגן?"** האט הלל אים געענטפערט מיט געדולד: **"ווייל זיי וואוינען צווישן זאמד, האט דער אייבערשטער געמאכט זיי זאלן האבן פּלאַכע אויגן פּדי די זאמד זאל נישט אריין גיין אין די אויגן"**, עס איז אריבער נאך א שעה, קומט ער נאכאמאל צוריק און פּרעגט פון הלל: **"פּאַרוואס האָבן די אפּריקאנע מענטשן פּלאַכע פּיס?"** האט אים הלל ווידער געענטפערט מיט געדולד: **"ווייל די ערד אין אפּריקע איז זייער נאס, עס איז פול מיט בלאטע, האט דער אייבערשטער ספּעציעל געמאכט זיי זאלן האבן ברייטע פּיס, פּדי זיי זאלן נישט איינזינקען אין די בלאטע"**. עס האט אים זייער ווי געטון אז ער האט עטליכע מאל פּרובירט אויפצורעגן הלל, און הלל האט אים יעדעס מאל געענטפערט אן זיך אויפּרעגן, האט ער געפּרעגט הלל: **"דו ביסט הלל! וועגן דיר האב איך פּאַרלויזן פּיר הונדערט זוז!"**

[עס איז אינטערעסאנט צו באמערקן, איינמאל בין איך געווען ביי מוהרא"ש אין צימער, ווען מוהרא"ש האט געהאלטן אינמיטן שרייבן ברייון. איז אריינגעקומען אזא שאַלה: מוהרא"ש זאגט אז מען טאר זיך נישט לאזן טרעטן פון אנדערע, אויב איינער וויל סתם פארדריייען א קאפ, ער זוכט צו שטערן און וואו ער קען אויפּרעגן, זאל מען זיך ארויס דרייען פון אים און אנוועק שיקן, און דא - פּרעג

מיטן אייבערשטנס הילף זענען מיר ממשיך מיטן שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר די מחנכים אין וויליאמסבורג יע"א, דינסטאג פרשת תצוה תשפ"ג לפרט קטן.

דא ליגט זיין הצלחה!

דער ראש ישיבה שליט"א איז ממשיך: נאך א וויכטיגע זאך וואס א מלמד דארף וויסן, אסאך מאל טראכט א מלמד: 'איך האב א גאנצע פתח אויסגעשוה'ט ווי א חית, יעדער איינער האלט מיט, אויסער איין קינד, דער קינד איז יעדן טאג פארנומען מיט זיינע קשיות, שטותים און בעבי'שע זאכן, הלואי זאל דער קינד מער נישט קומען די גאנצע יאר אין חדר'... - זאל ער וויסן אז דער אייבערשטער געבט דאס ספּעציעל, יעדעס יאר איז דא כאטשיג איין תלמיד מיט וועם מען מוטשעט זיך, און דער מלמד ווייסט נישט אז דא ליגט זיין הצלחה!

ווען אלעס גייט גרינג איז עס דאך נישט אינטערעסאנט; די ארבעט פונעם מלמד איז צו ניצן זיין שכל, וועגן און מעסטן ווי אזוי צו רעאגירן צו אלע סארט קינדער. ווען א קינד פּרעגט א נארישע קשײַא, דארף דער מלמד זיין גענוג קלוג צו כאפן וואס די מעשה איז מיט אים, אויב ער וויל סתם שטערן די פתח - דארף מען אים הייסן אראפ לייגן זיין האנט, אויב איז ער א נאריש קינד וואס ווייסט נישט אז מען קען נישט פּרעגן אעלכע סארט קשײַא, ווענדט זיך צי די קלאס גייט לאכן פון אים, אויב יא - דארף מען עס פּאַרווישן און פּאַרוואַסערן, פּדי ער זאל נישט ווערן פּאַרשעמט, אויב גייט ער נישט ווערן פּאַרשעמט - זאל מען אים ענטפערן מיט די גרעסטע מאס געדולד, מיט הללים געדולד.

הללים געדולד

ווי די הייליגע חכמים דערציילן (שבת לא), צוויי מענטשן האבן אפּגעשמועסט צווישן זיך וועם עס וועט געלונגען אויפצורעגן דעם

• מען רעדט צום וואגט

קינד: "ווען איך וועל טרעפן דיין טאטע וועל איך אים געבן א גוטע גרוס אויף דיר". מיט א גוטע גרוס קען מען טוישן א גאנצע שטוב; אסאך מאל געשעט אז עלטערן קענען נישט לייזן א קינד, ווייל טאטע מאמע טראכטן אויפ'ן קינד אז ער איז נישט געלונגען און קיינער קוקט נישט אויף אים. און אסאך מאל געשעט אויף אז קינדער קענען נישט לייזן זייערע עלטערן, ווייל זיי טראכטן: 'איך האב געבעכדיגע עלטערן'.

אָבער אז איר זאגט פאר'ן קינד: "דו האסט זייער וואוילע עלטערן", זיי זענען אמת'דיגע פיינע מענטשן, טראכט שוין דאס קינד: 'אה, איך האב גא פיינע עלטערן!' און פאר'ן טאטע'ן זאגט מען: "דיין קינד איז ספעציעל גוט", הייבן ביידע אן צו האלטן איינער פונעם אנדערן, און ביידע האבן א גוט לעבן.

דער אייבערשטער זאל אייך געבן כח, איר זאלט האבן אסאך הצלחה.

קאמפלימענט, ראטעוועט מען דאס קינד!
פאלשע געמאכטע קאמפלימענט'ס
ווען איך רעד פון געבן א קאמפלימענט רעדט מען נישט פון פאלשע געמאכטע קאמפלימענט'ס, אז דו קענסט נישט געבן קיין עכטע קאמפלימענט'ס - ענדערש געב נישט. פאלשע ווערטער האט נישט קיין טעם. מען קען עס נישט אראפשלינגען, עס בלייבט שטעקן אין האלז!

א קינד האט מיר דערציילט יארן צוריק, ער איז געווען אַנגעפילטער קינד, און איינער האט אים געזאגט: "וואו, דו ביסט אַפגעפאלן! דו זעסט אויס אזוי אויסגעדראט!" - ער פּרעגט מיר: "וואס וויל ער פון מיר? ער וויל סתם חזק מאכן פון מיר? איך ווייס סיי ווי אז ער מיינט עס נישט אמת'דיג".

מען קען טוישן א גאנצע שטוב געבט פשוט'ע גוטע ווערטער, זאגט פאר'ן

פאר מיר איז עס געווען זייער שטארקע חיזוק, ווייל קיינער וויל זיך נישט מוטשען מיט די קינדער, קיינער וויל נישט די קינדער זאלן אַוועק גיין פון די אידישע וועג; דער אייבערשטער זאל אַפּהיטן אידישע קינדער וויפיל מעשיות מען הערט ליידער פון קינדער וואס פאלן אַוועק. דערפאר אז עס איז אַפּגעשריבן איך זאל זיך חס ושלום מוטשען מיט איינע פון מיינע קינדער, מוטשע איך זיך שוין מיט מיינע תלמידים וואס זענען אזוי ווי מיינע קינדער, און אין דעם זכות וועל איך זיך נישט דארפן מוטשען מיט מיינע קינדער.

א פשוט'ע שמייכל
טייערע תלמידים; לייגט אריין הארץ און ליבשאפט איך די קינדער, איר קענט זיך נישט פארשטעלן וואס עס טוט אויף ווען מען זאגט פאר קינד א גוט ווארט, איר קענט נישט וויסן וואס טוט זיך איינעם קאפ פון א קינד און מיט א פשוט'ע שמייכל, מיט א גוט מארגן, מיט א

חיזוק פאר תלמידים

ארויסגענומען פונעם דף 'שיעור' פונעם ראש ישיבה שליט"א

• אריין לייגן אין קינדער חיצוניות

חיצוניות, און נאר אזוי קען מען צוקומען צו פנימיות.

קודם 'ראת הענש'

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר, חלק א, סימן פו): עס זענען דא צוויי סארט מורא האבן פונעם אייבערשטן, 'ראת הענש' - מען האט מורא צו זינדיגן כדי מען זאל נישט באקומען א שטראף, מען זאל באקומען גן עדן, נישט גיהנום, און 'ראת הרוממות' - מען האט מורא פונעם אייבערשטן אליינס, נישט פונעם עולם וואס מען וועט באקומען פון אים, זאגט דער רבי: מען קען נישט צוקומען צו 'ראת הרוממות' נאר אז מען האט קודם 'ראת הענש', מען איז צוגעוואוינט צו מורא האבן פונעם עולם, הערשט נאכדעם קען מען זוכה זיין צו 'ראת הרוממות, מורא האבן פונעם אייבערשטן אליינס.

זעט מען פון דעם, אז אפילו דער רבי וואס רעדט פון אלע הויכע קבלה זאכן זאגט: מען קען נישט אנהייבן מיט 'ראת הרוממות', צו דינען דעם אייבערשטן בפנימיות, מען דארף ערשט אנהייבן מיט חיצוניות, מיט 'ראת הענש'.

א סידור איז הייליג

דערפאר דארף מען אריין לייגן אין קינדער חיצוניות. ווען א סידור פאלט אראפ, און מען זעט ווי א קינד הייבט עס אויף מיט די פיס, דארף מען אפשטעלן די כתה און רעדן צו זיי אז א סידור איז הייליג, מען קען עס נישט אויפהייבן מיט די פיס, מען דארף אראפ קריכן אויף דער ערד, עס

גיין אויפ'ן וואסער; אזוי ווי דער גלאז איז אין די האנט פונעם גלעזער, אז ער וויל צירקעלט איר אויס פאר א בלי, און אז ער וויל צעלאזט ער איר; אזוי ווי די ליליער איז אין די האנט פונעם וועבער, אז ער וויל וועבט ער איר גראד און אז ער וויל וועבט ער איר קרום, און אזוי ווי א שטיק זילבער איז אין די האנט פונעם גאלד-שמיד, אז ער וויל לאזט ער איבער אפפאל, און אז ער וויל לייטערט ער איר אויס אינגאנצן ריין, - "אזוי זענען מיר אין דיניע הענט, דו קענסט טון מיט אונז וואס דו ווילסט".

די זעלבע זאך איז א תלמוד, די קינדער זענען איינעם תלמוד'ס הענט, ווי אזוי ער פארעמט זיי אויס - אזוי וועלן זיי זיין. מוהר"א פלעגט מיר זאגן: 'בחורים זענען אזוי ווי קלע', [אין ארץ ישראל רופט מען עס: 'חומר'], קינדער נעמען קלעי מען לייגט עס אריין אין א האלטער, מען דרוקט עס אראפ און עס קומט ארויס שלענג, לאקשן, שטערניס, קיבלער און נאך פארשידענע זאכן, דאס זענען בחורים און קינדער, ווי אזוי מען פארעמט זיי אויס - אזוי וועלן זיי זיין!

ליימענע גולם'לעך...

טייערע תלמידים; פארעמט אויס די קינדער צו דאווענען מיט א ברען, זיי זאלן נישט שטיין ביים דאווענען ווי ליימענע גולם'לעך...
אין חב"ד איז היינט (י"ט בסליו) א יום טוב, עס איז ראש השנה לחסידות, מען וואונטשט זיך: 'לשנה טובה בלימוד החסידות, ובדרכי החסידות תכתבו ותחתמו', דארף מען וויסן, דער עיקר חסידות איז טאקע בפנימיות, אבער קודם דארף מען האבן

הערליכע דיבורים וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט גערעדט צו די תלמידים נאכ'ן פארלערנען דעם בלאט גמרא. ביים י"ט בסליו, שנת תשע"ח לפ"ת קטן.

דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך בין היינט צוריק געקומען פון ארץ ישראל פון די לוי' פון מיין באבע עליה השלום אין מירון. עטליכע אינגעלייט זענען געקומען צו פארן פון צפת און טבריה קיין מירון זיך צו באדאנקען פאר די חיזוק פאר די תלמידים וואס מיר געבן יעדן טאג נאכ'ן פארלערנען דעם בלאט גמרא. זיי זאגן אז דאס געבט זיי חיזוק אריין צו גיין אין כתה. וועל איך רעדן אפאר מינוט חיזוק פאר תלמידים. די תלמידים זאלן וויסן אז צו זיין א תלמוד איז א מורא'דיגע מורא'דיגע אחריות.

די קינדער זענען איינעם תלמוד'ס הענט

מיר זינגען יום הקודש ביים דאווענען (פיזי אחר הפילת ערביה): "כי הנה בחמך ביד היוצר וכו'". עס איז א הערליכע פיזי, מען זאגט דארט פאר'ן אייבערשטן: "אזוי ווי די ליים איז אין די האנט פונעם טעפער, אז ער וויל מאכט ער דעם כלי ברייט און אז ער וויל מאכט ער דעם כלי שמאל; אזוי ווי דער שטיין איז אין די האנט פונעם שטיין האקער, אז ער וויל נעמט ער עס און מאכט עפעס דערפון, און אז ער וויל צעשטויסט ער עס; אזוי ווי דער אייזן איז אין דעם שמיד'ס האנט, אז ער וויל לייגט ער איר אין פייער און אז ער וויל נעמט ער איר ארויס פון פייער; אזוי ווי דער אנקער איז אין דעם שיפ'ס קאפיטאן'ס האנט, אז ער וויל האלט ער אן דעם שיף און אז ער וויל לאזט ער דעם שיף

פארברענג מיט דיין קינד

וועקט אייך אויף!

טייערע מאמעס; וועקט אייך אויף! א אידישע מאמע טאר נישט האבן קיין טעלעפאן! לייגט ארויף א טעלעפאן אויפ'ן וואנט, מיט דעם זאלט איר רעדן מיט אייערע חבר'טעס, ניצט נישט א זאך וואס מיט אינגאנצן אנוועק דעם מענטש, די סמארטפאון איז אזוי געשמאק, אזוי גרינג, אז דאס נעמט אנוועק אייער קאפ פון אייערע טייערע קינדער.

א באזונדערע קעמערע

עס איז כדאי צו קויפן א באזונדערע קעמערע, ווי איידער צו ניצן דעם טעלעפאן צו כאפן בילדער, אזוי וועלן אייערע קינדער האבן א מאמע.

די מאמע רעדט צו זיי, ווייל די מאמע איז פארגומען מיט'ן טעלעפאן, עס מוז אפילו נישט זיין מיט שלעכטע זאכן, נאר זי קויפט איין אויפ'ן טעלעפאן, זי שרייבט זיך מיט אירע חבר'טעס. די באנצע שייכות וואס די קינדער האבן מיט די מאמע איז, אז זי טוט זיי אן שייין - אזוי וועט זי קענען שיקן בילדער פון אירע קינדער פאר אירע חבר'טעס...

זיי גייען זיך ווידן חברים

די קינדער פילן אז זיי האבן נישט קיין מאמע, ווען די קינדער וועלן אויפנוואקסן גייען זיי זיך ווידן חברים וואס זאלן שמועסן מיט זיי, און דער אייבערשטער זאל אפהיטן אויב וועלן זיי טרעפן א שלעכטער חבר, וועלן זיי אינגאנצן אנוועק פאלן פון אידישקייט, השם ירחם.

די פערשע קנודה, פארברענג מיט דיין קינד

דער ראש ישיבה שליט"א האט זייער געוויינט און זיך געבעטן: טייערע עלטערן! מיר לעבן היינט אין א דור וואס קינדער פאלן אנוועק רעכטס און לינקס; געבט אכטונג אויף אייערע קינדער.

לעבעדיגע יתומים

א אידישע מאמע דארף נישט קיין סמארטפאון! אז דער מאן דארף עס האבן פאר זיין ביזנעס - דארף ער עס פאר זיין ביזנעס, אבער קינדער דארפן א מאמע! עס איז דא קינדער וואס זענען לעבעדיגע יתומים, זיי האבן נישט קיין מאמע, זיי גייען שלאפן אן דעם וואס די מאמע רעדט צו זיי, זיי שטייען אויף אן דעם וואס

דער ראש ישיבה שליט"א האט שייין פארגעזינגען דעם ניגון

סיקומט אן אזוי שווער מיזאל זיך דערהאלטן,
בארעכנט ענק זייער גוט,
געבט אכטונג וואס איר טוט,
דאס קינד דארף א ווארמע שטוב,
ווייז אים דו האקסט אים ליב,
וועט ער ברענגען נחת און ענק טון צוליב.
***
פארברענג מיט דיין קינד,
נוץ נישט דיין סעלפאון אצינד.
געב אים אפאר מינוט,
ער וועט עס געדענקען זייער גוט.

אוי געוואלד טאטעס און מאמעס,
סיבענט א פייער,
איינער קינד וואס איז טייער,
פאלט געבעטן אראפ זייער.
***
אוי געוואלד מי'דארף זיך אויפנוועקן,
קינדער פאלן אנוועק,
מיזעט נישט סיזאל געמען אן עק,
מינוט עפעס טון, פאר אונזערע טעכטער און זון.
***
מיר לעבן יעצט אין שווערע צייטן,

פארשטיין, און דער טאטע איז אהיים געקומען צום קינד, דער קינד האט אויפגעשטראלט פון שמחה, ער האט אנגעהויבן צו דערציילן וואס עס איז געווען אין חדר.

מאמי ווען קומסטו שוין אהיים?

דערנאך האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: איך בין זיכער אז אלע וואס הערן דעם שפיל האבן טרערן אין די אויגן, אלע וויינען, אבער איין זאך האף איך אז איר זאלט נישט ארויס נעמען פון דעם שפיל נאר צו באשולדיגן אייער מאן, מיר האבן געמאכט דעם שפיל ווי מען הערט א קינד ווארט אויף זיין טאטע וואס איז געגען ווייט אין א פארק מיט זיינע חברים און שפילט זיך מיט'ן טעלעפאן, מען קען נישט מאכן א שפיל פון פרויען, אבער די זעלבע זאך שפילט זיך אפ צווישן קינדער און די מאמע, די מאמע פארברענגט איר צייט מיט איינקויפן אין געשעפטן און זי קומט נישט אהיים און קינדער פרעגן: "מאמי ווען קומסטו שוין אהיים?"

דער ראש ישיבה שליט"א האט צוגעלייגט: דער ניגון דארף מען זינגען א באנצן טאג, די ווערשער זאלן אריין אין הארץ.

פארברענג מיט דיין קינד,

נוץ נישט דיין סעלפאון אצינד.

געב אים אפאר מינוט,

ער וועט עס געדענקען זייער גוט.

בלייב אינדערהיים,

זוך דין נישט ארויסצוגיין.

אפילו דיין קינד איז נאך קליין,

ווייז אים אז דו טוקסט אים פארשטיין.

(גענומען פון א חיובק שיעור, פון מיינוואך פרשת וארא, שנת תשע"ח לפקט קס"ו) צו הערן דער ניגון פארגעזינגען דורך ראש ישיבה שליט"א רופט 'קול פרנס' דרוקט 1 פאר אידיש, דערנאך 6 פאר ניגונים, דערנאך 2 פאר גראמען, דערנאך 3 פאר גראמען חלק ג, דערנאך 2 פאר דעם ניגון.

לאזט אייך אפ פון אייער טעלעפאן, איר דארפט נישט איינקויפן, איר דארפט קינדער.

פון וואס קומען אלע פראבלעמען?

דער אייבערשטער האט מיר געהאלפן איך האב שוין צען יאר א ישיבה, עס קומט מיר אויס צו רעדן מיט בחורים, זע איך אז אלע פראבלעמען קומען ווען קינדער האבן נישט קיין שטוב! קינדער וואס האבן ווארעמע טאטע מאמע, די מאמע איז דא פאר די קינדער, זי זיצט אויף דער ערד און שפילט מיט זיי, וואקסן אויף געזונטע קינדער.

דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: דאס הארץ וויינט מיר, איך פיל אז איך האב נאכנישט גענוג געזינגען דעם ניגון, און דער ראש ישיבה האט איבער געזינגען א שטיקל פון דעם ניגון מיט הייסע טרערן:

פארברענג מיט דיין קינד,

נוץ נישט דיין סעלפאון אצינד.

געב אים אפאר מינוט,

ער וועט עס געדענקען זייער גוט.

בלייב אינדערהיים,

זוך דין נישט ארויסצוגיין.

אפילו דיין קינד איז נאך קליין,

ווייז אים אז דו טוקסט אים פארשטיין.

איך האב נישט צו וועם צו רעדן

איך האב באקומען א גרוי פון א בחור, שרייבט מיר אזוי: "טייערער ראש ישיבה; איך הער די דרשות ווי איר רעדט אזויפיל פון 'יבבוד אב ואם', מען זאל אהיים גיין העלפן אינדערהיים, וואס זאל איך אבער טון אז איך האב נישט צו וועם אהיימציגן, מיין טאטע זיצט מיט זיין סמארטפאון און רעדט מיט זיינע חברים, מיין מאמע זיצט מיט איר סמארטפאון און קויפט איין, איך קען נישט אהיים גיין! איך האב נישט צו וועם אהיים צו גיין! איך קום אהיים, איך וויל

וואו שטייט אז דער רבי האט געזאגט מען זאל נישט שלאגן קינדער?

שאלה: לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א, וואו שטייט אז דער רבי האט געזאגט מען זאל נישט שלאגן קינדער? י"ש"ר כח תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויצא, ר' כסלו, שנת תשע"ט לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו. די תלמידים פון הייליגן רבי'ן זענען געווען זייער מקושר צום רבי'ן, זיי פלעגן פרעגן דעם רבי'ן יעדע זאך ווי אזוי זיך צו פירן. אזוי אויך פלעגן זיי דערציילן יעדע פרט וואס האט פאסירט מיט זיי. בפרט דער הייליגער רבי נתן זכרוננו לברכה פלעגט שטענדיג דערציילן פאר'ן רבי'ן יעדע זאך, און זיך גוט צוגעקוקט צו די תנועות וואס דער רבי מאכט צו וויסן אויב ער האט גוט געטון אדער ער דארף עפעס פאררעכטן.

איין מאל האט רבי נתן דערציילט פאר'ן רבי'ן וואס עס האט זיך אפגעשפילט ביי אים אין שטוב דעם פארגאנגענעם שבת. רבי נתן פלעגט פסדר אהיימברענגען געסט פון בית המדרש צו קומען עסן ביי אים, אבער דעם פארגאנגענעם

פון א טאטע און מאמע זאל זיין טייער און חשוב; אזוי אויך דארפן קינדער פאלגן. מען באלוינט זיי פאר'ן פאלגן און מען קנס'ט זיי אויב זיי פאלגן נישט. למשל, אויב דאס קינד פאלגט נישט - ער גייט נישט שלאפן ווען מען הייסט אים, ווארנט מען אים אז ער וועט נישט קענען שפילן וכו', אבער נישט שלאגן. שלאגן האט גארנישט מיט חינוך, דאס איז סתם זיך אויסצוגעבן די געווינן.

מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו ערליכע קינדער. עס איז געווען א ברסלב'ער חסיד וואס האט זייער מצליח געווען מיט אלע זיינע קינדער, ווען מען האט אים געפרעגט: "ווי אזוי האסטו זוכה געווען אז אלע זיינע קינדער זענען ערליכע אידן?" האט ער געענטפערט: "וואס מיינט איר, איך האב זיי אראפגעריסן פון בוים! איך האב אסאך טרערן פארגאסן צום אייבערשטן איד זאל זוכה זיין צו זען נחת פון זיי; איך פלעג וויינען יעדן טאג צום אייבערשטן ער זאל מיר געבן ערליכע קינדער, דערפאר האב איך זוכה געווען צו ערליכע קינדער."

... (ספר עצתו אמונה חלק ו', מכתב תפ)

הומיש'ן חיזוק פאר מלמדים

איידישע שולעס פונעם דין ישיבה ראש ישיבה שליט"א

אויפהייבן מיט די הענט, און עס געבן א קוש!

זאגט די הייליגע חומש

א מלמד דארף אריינלייגן אין די קינדער 'אמונה', 'אמונה', 'אמונה'. מען קען אנזען אויף א מלמד אז ער לייגט אריין יראת שמים אין די קינדער, אויב מען הערט ווי די קינדער זאגן: "זאגט די הייליגע משנה", "זאגט די הייליגע חומש", "זאגט די הייליגע רש"י."

ווען איך בין געווען א מלמד, פלעג איך הייסן די קינדער איבערזאגן פסוקים חומש, אויב האט דער קינד אנגעהויבן: "וידבר ה'" - האב איך אים געזאגט: "ניין! האסט נישט גוט אנגעהויבן, מען הייבט אן: זאגט די הייליגע חומש. וידבר ה", עס נעמט צייט אנהייב יאר ביז די קינדער געוואוינען זיך צו דערצו.

שבת האט זיין זון נישט געוואלט אריינקומען צום טיש זיצן נעבן דעם גאסט וואס ער האט אהיים געברענגט, ווייל עס איז געגאנגען פון אים א שלעכטע גערוך וכו', האט רבי נתן געגעבן א פאטש פאר זיין זון ער זאל פאלגן און אריינקומען צו די סעודה. ווען דער רבי האט געהערט די מעשה פון רבי נתן האט ער אים געזאגט: "קודם כל וויל איך אז פון היינט און ווייטער זאלסטו אהיים ברענגען נאר געסט וואס דו וועסט קענען שמועסן מיט זיי אין לערנען, נישט סתם אורחי פורחי, ווידער א קינד שלאגט מען?!" פון דעם דיבור איז שוין געבליבן אנגענומען ביי אנשי שלומינו אז מען שלאגט נישט קיין קינדער.

דאס איז געזאגט געווארן ביי קליינע קינדער; גרויסע קינדער איז א בפירושי'ע הלכה (יורה דעה סימן רמ, סעיף כ) אז מען טאר זיי נישט שלאגן, ווייל מען איז עובר אויף (ויקרא יט, יד): "ולפני עור לא תתן מכשל".

באמת אז מען טראכט גוט אריין זעט מען אז פעטש איז בכלל נישט קיין חינוך, נאר ווען מען שלאגט א קינד איז דאס נאר אויסצוגעבן די געווינן. דעריבער טאר מען נישט שלאגן קיין קינדער; נישט נאר עס העלפט נישט, עס וועט נאר מאכן אסאך ערגער וכו'.

אונדא דארף מען אכטונג געבן אז א ווארט

• אריין לייגן אין קינדער חיצוניות

געזאגט: "רש"י פרעגט, וועמען אינטערעסירט ווער עס האט באשאפן די וועלט? דער עיקר איז דאך נאר די הלכות, וואלט מען געדארפט אנהייבן די חומש מיט פרשת בא ביי די הלכות פון קידוש החודש?"

איך האב דאס נישט געקענט הערן, איך האב נאכדעם געגעבן אזעלכע שטארקע דרשות אין בתה פון אמונה, איך האב גערעדט פון דעם שעות שעות, איך האב זיי מסביר געווען אז די קשיא איז נישט חס ושלום וועמען אינטערעסירט ווער עס האט באשאפן די וועלט, וואס הייסט? דאס איז דאך דער עיקר פון א איד! די קשיא איז נאר, ענדערש וואלט די תורה געדארפט אנהייבן מיט הלכות, און נאכדעם צוריק קומען צום באשאפן די וועלט. אזוי האב איך אריין געלייגט אין זיי אמונה.

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com